

Astrid Lindgren

Astrid Lindgren

PEPPI PITKÄTOSSU ETELÄMERELLÄ

WSOY

Astrid Lindgren

PEPPI PITKÄTOSSU
ETELÄMERELLÄ

Kuvittanut Ingrid Vang Nyman

Suomentanut Kristiina Rikman

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuteos

PIPPI LÅNGSTRUMP I SÖDERHAVET

Alkuteoksen kustantanut 1948 Rabén & Sjögren, Ruotsi

© Text: Astrid Lindgren 1948 / Saltkråkan AB

© Bild: Ingrid Vang Nyman / Saltkråkan AB

For more information about Astrid Lindgren,
see www.astridlindgren.com.

All foreign rights are handled by Saltkråkan AB, Lidingö,
Sweden.

For more information, please contact info@saltkrakan.se

Suomenkielinen laitos © Kristiina Rikman ja WSOY 2018

Ilmestynyt ensimmäisen kerran suomeksi Laila Järvisen
suomentamana 1949

Suomentaja kiittää Suomen Kulttuurirahastoa käännöstuesta

ISBN 978-951-0-42683-8

Painettu EU:ssa

PEPPI ASUU EDELLEEN HUVIKUMMUSSA

P ikkuinen kaupunki näytti oikein somalta ja kodikkaalta mukulakivikatuineen ja mataline pikku taloineen, joiden ympärillä oli kukkapenkkejä. Paikalle sattumalta osuva saattoi ajatella, että mahtoipa siellä olla rauhallista ja ihanaa asua. Mutta kovin paljon nähtävyyksiä ei ollut. Vain pari juttua. Kotiseutumuseo ja vanha hiidenkiuas. Siinä kaikki. Tai oli vielä jotain. Pikkukaupungin asukkaat olivat pystyttäneet kylttejä niille, jotka halusivat mennä katsomaan nähtävyyksiä. Yhdessä kyltissä luki isoin kirjaimin *Kotiseutumuseolle* ja alla oli nuoli. *Hiidenkiukaalle* luki toisessa kyltissä.

Oli vielä kolmaskin kyltti. Siinä luki:

Se kyltti oli pystytetty aivan äskettäin. Nykyään nimittäin tapahtui yhä useammin, että ihmiset tulivat kyselemään tietä Huvikumpuun. Totta, oikeasti sinne kysyttiin tietä paljon useammin kuin kotiseutumuseoon tai hiidenkiukaalle.

Eräänä kauniina kesäpäivänä pikku kaupunkiin ajoi autollaan muuan hieno herra. Hän asui paljon suuremmassa kaupungissa ja siksi hän kuvitteli olevansa hienompi ja tärkeämpi kuin tuon pikkuisen kaupungin asukkaat. Lisäksi hänellä oli todella hieno auto, ja hän itse oli mahtava mies, jolla oli kiiltävät kengät ja paksu kultasormus sormessa. Ei siis ollut kummallista, että hän piti itseään erityisen hienona ja jalosukuisena.

Hän tuuttasi auton torvella ajaessaan pitkin pikkukaupungin katuja, jotta väki kuulisi hänen tulonsa.

Kun hieno herra näki kyltit, hän hymyili leveästi.

”*Kotiseutumuseolle*, jassoo, kiitos vaan”, hän sanoi itseksensä. ”Liian hauskaa minulle... *Hiidenkiukaalle*”, hän luki toisesta kyltistä. ”Tämähän käy aina vain hausemmaksi.”

”Mutta mitä ihmettä ja kummaa tuo nyt on”, hän sanoi nähdessään kolmannen kyltin. ”*Huvikumpuun...* siinäpä vasta nimi!”

Hän mietti hetken. Huvikumpu ei voinut olla kotiseutumuseon tai hiidenkiukaan veroinen nähtävyys. Kyltillä oli varmasti jokin toinen tarkoitus, hän

ajatteli. Ja lopulta hän keksi hyvän selityksen. Huvikumpu oli tietysti myytävänä. Kyltti oli pystytetty tienviitaksi niille, jotka halusivat ostaa talon. Hieno herra oli harkinnut pitkään ostavansa talon jostakin pikkukaupungista, missä elämä ei olisi yhtä kiireistä kuin suurkaupungissa. Ei hän tietenkään asuisi siellä jatkuvasti, kävisi vain tuolloin tällöin lepäilemässä. Pikkukaupungissa huomattaisiin varmasti miten erityisen hieno ja sivistynyt mies hän oli. Hän päätti ajaa saman tien Huvikumpuun.

Ei muuta kuin nuolen suuntaan. Hän sai ajaa pikkukaupungin toiselle laidalle ennen kuin löysi etsimänsä. Ja siellä – kaatumaisillaan olevassa puutarhanportissa – oli punakynällä raapustettu kyltti:

Portin takana rehotti villiintynyt puutarha, vanhoja sammaloituneita puita ja hoitamaton nurmikko ja

kukkia jotka saivat kasvaa oman mielensä mukaan. Ja puutarhan perällä oli talo, oijoi millainen talo! Se näytti siltä, että voisi romahtaa milloin hyvänsä. Hieno herra tuijotti taloa henkeä haukkoen. *Verannalla seisoi hevonen*. Hieno herra ei ollut tottunut verannalla seisoviin hevosiin. Siksi hän haukkoi henkeä.

Verannan portailla kirkkaassa auringonpaisteessa istui kolme pikkulasta. Keskellä istui tyttö, jolla oli kovasti pisamainen naama ja kaksi suorana sojottavaa punaista palmikkoa. Oikein suloinen vaaleatukkainen tyttölapsi siniruudullisessa mekossa ja siististi kammattu poika istuivat tytön vieressä. Ja punatukkaisen tytön olkapäällä istui marakatti.

Hieno herra mietti. Olikohan hän sittenkin erehtynyt? Ei kai kukaan kuvitellut voivansa myydä romahkamaisillaan olevaa taloa?

”Kuulkaapas lapset”, herra huusi, ”onko tämä kurja hökkeli tosiaan Huvikumpu?”

Keskimmäinen tyttö, se jolla oli punainen tukka, nousi ja tuli portille. Ne kaksi muuta astelivat hitaasti perässä.

”Kissako teiltä kielen vei?” kysyi hieno herra ennen kuin punatukkainen tyttö ehti perille. ”Onko tuo rotisko tosiaan Huvikummun talo?”

”Annas kun ajattelen”, sanoi punatukkainen tyttö ja rypisti mietteliäänä otsaansa. ”Kotiseutumuseo – ei!

Hiidenkiuas – ei! Nyt minä tiedän!” hän huusi. ”Kyllä se on Huvikumpu!”

”Vastaa kunnolla”, sanoi hieno herra ja nousi autostaan. Hän päätti mennä katsomaan taloa hiukan lähempää.

”Tietysti rotiskon voisi purkaa ja rakentaa tilalle uuden talon”, hän mumisi itsekseen.

”Kyllä vain, ruvetaan hommiin heti”, kiljaisi punatukkainen tyttö ja repäisi riuskasti irti pari lautaa talon päädystä.

Hieno herra ei kuunnellut häntä. Pikkulapset eivät yleensäkään kiinnostaneet häntä, ja nyt hänellä oli muuta mietittävää. Auringonpaisteessa kylpevä puutarha näytti hoitamattomuudestaan huolimatta oikein kutsuvalta ja mukavalta. Jos rakentaisi uuden talon ja leikkaisi nurmikon ja haravoisi käytävät ja istuttaisi oikeita kukkia, täällä voisi asua vaikka miten hieno herra. Hieno herra päätti ostaa Huvikummun.

Hän katseli ympärilleen keksiäkseen lisää kohennettavaa. Vanhat sammaloituneet puut olisi tietysti kaadettava. Hän katseli happamana yhtä tiettyä kuhmuraista tammea, joka levitti oksiaan Huvikummun talonkatolle.

”Tuon minä kaadan”, hän sanoi päättäväisesti.

Soma pikkutyttö siniruudullisessa mekossaan kirjaisi.

”Peppi, kuulitko sinä”, hän sanoi kauhistuneena.

Punatukkainen tyttö hyppi huolettomana kyykkyhyppyä puutarhapolulla.

”Kuten sanottua – tuon vanhan lahon tammen minä kaadan”, hieno herra puhui itsekseen.

Pikkutyttö siniruudullisessa mekossa ojenteli anovasti käsiään häntä kohti.

”Voi ei, älkää”, hän sanoi. ”Se on niin hyvä puu, siinä on kiva kiipeillä. Ja se on ontto, niin että sen sisälle voi mennä.”

”Mitä typeryyksiä”, sanoi hieno herra. ”Kai sinä nyt sen tajuat, etten minä kiipeile puussa.”

Siististi kammattu poikakin astui lähemmäs. Hän näytti huolestuneelta.

”Niin mutta kun puussa kasvaa limua”, hän sanoi anovasti. ”Ja suklaata. Torstaisin.”

”Kuulkaapa nyt lapset, te olette tainneet istua vähän liian kauan auringossa”, sanoi hieno herra. ”Te olette ihan pyörällä päästänne. Mutta minulla ei ole siihen osaa eikä arpaa. Minä aion ostaa tämän paikan. Osaatko sanoa, missä voisin tavata omistajan?”

Pieni tyttö siniruudullisessa mekossa pillahti itkuun ja siististi kammattu poika juoksi punatukkaisen tytön luo. Tyttö jatkoi hyppelyään.

”Peppi”, poika sanoi, ”etkö sinä kuule, mitä hän sanoo? Mikset tee mitään?”

”Ettenkö tee mitään”, sanoi punatukkainen tyttö. ”Tässähän minä hyppään kyykkyhyppyä henkeni edessä, ja sitten sinä tulet sanomaan, etten minä tee mitään! Kokeile itse niin näet, että se käy työstä!”

Hän nousi ja meni hienon herran luokse.

”Minun nimeni on Peppi Pitkätossu”, hän sanoi. ”Ja nuo tuossa ovat Tommi ja Annika.” Hän osoitti leikkiveriteitaan. ”Mitenkä me voisimme auttaa? Pitääkö jokin talo purkaa tai puu kaataa tai onko jotain muuta korjattavaa? Sanokaa nyt!”

”Eivät teidän nimenne minua kiinnosta”, hieno herra sanoi. ”Haluan vain tietää, miten saan yhteyden tämän talon omistajaan. Minä aion ostaa sen.”

Punatukkainen tyttö, joka sanoi nimekseen Peppi Pitkätossu, lähti jatkamaan kyykkyhyppyään.

”Omistajatar on juuri nyt varattu”, hän sanoi ja jatkoi sitkeästi hyppimistään. ”Aivan äärettömän varattu”, hän sanoi ja hyppi hienon herran ympäri. ”Mutta istu-kaa odottamaan hetkeksi, hän tulee kyllä pian.”

”Ai hän on nainen”, sanoi hieno herra tyytyväisenä. ”Ja hän siis omistaa tämän surkean röttelön? Vielä parempi. Naisihmiset eivät ymmärrä kaupanteosta mitään. Toivottavasti minä saan tämän pilkkahintaan.”

”Toivottavasti”, sanoi Peppi Pitkätossu.

Koska missään ei näkynyt tuolin tapaistakaan, istahti hieno herra varovasti verannan rappuselle. Pikku apina loikki levottomana edestakaisin verannan kaiteella. Tommi ja Annika, ne kaksi somaa ja hyvin kammattua lasta, seisoivat vähän matkan päässä ja katselivat miestä kauhistuneina.

”Asutteko te täällä”, kysyi hieno herra.

”Ei”, sanoi Tommi, ”me asutaan tuossa naapurissa.”

”Mutta me käydään täällä joka päivä leikkimässä”, Annika sanoi ujosti.

”No siitä tulee pian loppu”, sanoi hieno herra. ”Minä en halua kakaroita juoksentelemaan puutarhaani. Lapset ovat pahinta mitä tiedän.”

”Samaa mieltä”, sanoi Peppi ja piti tauon hyppelys-sään. ”Kaikki lapsukaiset pitäisi ampua.”

”Miten sinä voit sanoa noin”, Tommi sanoi loukkaantuneena.

”Kyllä vain, kaikki lapset pitäisi ampuu”, sanoi Peppi. ”Mutta eihän se käy. Silloinhan maailmaan ei kasvaisi yhtään söpöä setämiestä. Ja ilman heitähän ei tulla toimeen.”

Hieno herra katsoi Pepin punaista tukkaa ja päätti laskea hiukan leikkiä odotellessaan.

”Tiedätkö sinä mitä yhteistä on sinulla ja vasta raapaistulla tulitikulla”, hän kysyi.

”En”, sanoi Peppi. ”Mutta on se aina vaivannut mieltä.”

Hieno herra kiskaisi oikein kovasti Pepin lettiä.

”No katsos, kumpikin palaa toisesta päästä, hahaha!”

”Kaikkea sitä pitääkin kuulla ennen kuin korvat putoavat päästä”, sanoi Peppi. ”Kas kun en ole aikaisemmin tullut sitä ajatelleeksi!”

Hieno herra katsoi häntä ja sanoi:

”Kuulepas tyttö, sinä olet kyllä rumin likkalapsi jonka olen eläissäni nähnyt.”

”No jaa”, sanoi Peppi, ”et sinäkään minusta ole niin kaunis että sinut nähdessään heti ilmaan hyppäisi!”

Hieno herra näytti närkästyneeltä, mutta ei sanonut mitään. Peppikin pysähtyi hetkeksi ja mittaili miestä päästä varpasiin.

”Kuulehan”, hän sanoi viimein. ”Tiedätkös mitä yhteistä meillä on?”

”Meilläkö?” sanoi hieno herra. ”Ei meillä ole toivotavasti mitään yhteistä.”

”Kyllä vain”, sanoi Peppi. ”Meillä kummallakin on suuret puheet. Paitsi minulla.”

Tommi ja Annika hihittivät varovasti.

Hienon herran naama lehahti tulipunaiseksi.

”Jassoo, vai olet sinä nenäkäsikin”, hän karjui. ”Mutta kyllä minä sinut kuritan.”

Hän ojensi tukevan käsivartensa tarttuakseen Peppiin, mutta siinä samassa Peppi loikkasi sivuun ja hetkeä myöhemmin hän oli lennähtänyt istumaan onttoon tammeen. Hienon herran suu loksautti auki.

”Milloin se kurittaminen alkaa”, Peppi kysyi ja otti mukavamman asennon oksalla.

”Minulla on aikaa odottaa”, sanoi hieno herra.

”No hyvä”, sanoi Peppi. ”Minä näet aion pysyä täällä puoliväliin marraskuuta.”

Tommi ja Annika nauroivat ja taputtivat käsiään. Mutta sitä heidän ei olisi pitänyt tehdä. Sillä nyt hieno herra suuttui hirveästi, ja kun hän ei saanut kiinni Peppiä, hän nappasi Annikaa niskasta ja sanoi:

”No sitten minä kuritan sinua. Taidat tarvita sinäkin selkäsaunan.”

Annika ei ollut ikinä saanut selkäänsä ja hän kiljaisi kauhistuneena. Kuului tömähdys kun Peppi hyppäsi puusta ja yhdellä loikalla hän oli hienon herran luona.

”Ehei”, hän sanoi. ”Ehkä on parasta, ettei ruveta selkäsauvoja antamaan. Jospa minä hoitelen sinut.”

Ja sen hän teki. Hän otti tukevan otteen herran tukevasta vyötäröstä ja heitti häntä pari kertaa ilmaan. Ja sitten hän kantoi herran suorin käsivarsin autolle ja tälläsi hänet takapenkille.

”Jospa säästetään se selkäsauuna toiselle päivälle”, hän sanoi. ”Katsohan, minä puran taloa kerran viikossa. Mutten koskaan perjantaisin. Silloin minulla on viikkosiivous. Perjantaisin minä imuroin talon ja lauantaina puran. Kaikki ajallaan.”

Hieno herra ryömi vaivalloisesti autonsa etupenkille ja ajoi tiehensä täyttä vauhtia. Hän oli sekä peloissaan että vihainen ja häntä ärsytti, ettei hän ollut päässyt puheisiin Huvikummun omistajan kanssa. Hän näet olisi kernaasti ostanut talon ja ajanut näsäviisaat lapset matkoihinsa.

Aika pian hän tapasi pikkukaupungin poliisin. Hän pysäytti auton ja sanoi:

”Voisitteko auttaa minua tavoittamaan sen daamin, joka omistaa Huvikummun?”

”Se on minulle ilo”, sanoi poliisi. Hän hyppäsi auton kyytiin ja sanoi:

”Ajakaa Huvikumpuun!”

”Ei hän siellä ole”, väitti hieno herra.

”Taatusti on”, sanoi poliisi.

Hieno herra tunsu olonsa turvalliseksi poliisin seurassa ja niin hän ajoi takaisin Huvikumpuun. Hän halusi niin kovasti keskustella talon omistajan kanssa.

”Tuolla on se daami, joka omistaa Huvikummun”, sanoi poliisi ja osoitti taloa.

Hieno herra katsoi poliisin osoittamaan suuntaan. Hän piteli otsaansa ja huohotti. Verannan portailta seisoi se punapäättyttö, se kamala Peppi Pitkätossu, ja nosti suorilla käsivarsillaan hevosen ilmaan. Apina istui hänen olkapäällään.

”Hei Tommi ja Annika”, huusi Peppi. ”Mennäänkö vähän ratsastamaan ennen kuin seuraava keinottelija tulee.”

”Tarkoitat varmaan keinottelija”, sanoi Annika.

”Onko tuo tuolla talon omistaja”, hieno herra kähisi. ”Mutta hänhän on pikkutyttö!”

”Niin on”, sanoi poliisi. ”Hän on pikkutyttö. Maailman vahvin pikkutyttö. Hän asuu täällä ihan yksin.”

Hevonen laukkasi nyt kaikki kolme lasta selässään puutarhan portille. Peppi katsoi herraa ja sanoi:

”Kuulehan, oli oikein lystiä esittää arvoituksia. Minä osaan vielä yhden. Osaatko sanoa, mitä eroa on minun hevosellani ja minun apinallani?”

Hieno herra ei ollut lainkaan halukas ratkomaan

arvoituksia, mutta hän oli alkanut kunnioittaa Peppiä niin, ettei uskaltanut olla vastaamatta.

”Mitäkö eroa on sinun hevosellasi ja sinun apinallasi – ei, sitä minä en todellakaan tiedä.”

”No jaa, se onkin aika kinkkinen juttu”, sanoi Peppi. ”Minäpä annan sinulle pienen vihjeen. Jos näkisit ne yhdessä puun alla, niin se joka kapuaa puuhun, ei ole minun hevoseni.”

Hieno herra painoi kaasua ja ajoi kiireesti tiehensä. Eikä hän palannut tuohon pikkukaupunkiin, ei ikinä.

USSAMKURA, KUSSOMKARA!

Peppi Pitkätossu on maailman vahvin ja kiltein ja hauskin ja rikkain tyttö. Hän asuu ypöyksin talossa nimeltä Huvikumpu, seuranaan vain hevonen sekä marakatti, jonka nimi on herra Tossavainen. Lisäksi hänellä on kapsäkki täynnä kultarahoja.

Naapurissa asuvat Tommi ja Annika, ja heidän elämänsä on ollut paljon hauskeempaa sen jälkeen, kun Peppi muutti kaupunkiin. Tässä kirjassa Peppi keksii upouuden sanan, järjestää koululla tietokilpailun ja lähtee Tommi ja Annika mukanaan kauas Etelämerelle, jossa Pepin isä hoitaa kuninkaan virkaa.

Pepistä ja hänen ystävistään kerrotaan myös kirjoissa *Peppi Pitkätossu* ja *Peppi Pitkätossu astuu laivaan*.

Astrid Lindgrenin tarinat Peppi Pitkätossusta kuuluvat maailman luetuimpiin lastenkirjoihin. Kristiina Rikmanin uusissa suomennoksissa on mukana Ingrid Vang Nymanin rakastettu alkuperäiskuvitus.

